

Tweede Kamer der Staten-Generaal
Vaste commissie voor Volksgezondheid,
Welzijn en Sport
Postbus 20018
2500 EA Den Haag

T 033 460 89 00
info@denederlandseggz.nl
www.denederlandseggz.nl

NL 56INGB 0687 211808
BTW NL 8059.20.973.B01
KvK 40483580

Per e-mail

Datum	Telefoon	Ons kenmerk
7-12-2020	06 39 83 74 95	244035/2020

Contactpersoon	Bijlage(n)	Uw kenmerk
Herman Wolswinkel	-	-

Onderwerp
Amendement topreferente ggz (35570-XVI-66)

Geachte leden van de vaste commissie VWS,

Vorige week behandelde u plenair de begroting VWS voor 2021. Op de begroting diende de heer Renkema het [amendement 35570-XVI-66](#) in, over middelen voor TOPGGz-afdelingen. Via deze weg roept de Nederlandse ggz u van harte op dat amendement te steunen.

Topreferente ggz richt zich op patiënten met een (hoog)complexe zorgvraag, bij wie onzekerheid is over diagnose en behandeling en voor wie geen standaardaanpak beschikbaar is. Ook biedt het een last-resort-functie, voor patiënten bij wie behandelingen geen resultaat hebben opgeleverd en die nog steeds ernstig ziek zijn.

De reguliere DBC-systematiek vergoedt wel de behandelingen, maar niet de 'infrastructuur' van topreferente zorg. De infrastructuur betreft onder meer kennisontwikkeling, kennisverspreiding via consultatie en advies en innovaties. Ook het zorgprestatie-model dat vanaf 2022 van toepassing is op de geestelijke gezondheidszorg vergoedt deze 'infrastructurele' kosten niet. In de medisch-specialistische zorg worden de topreferente functies aanvullend gefinancierd vanuit de BBAZ- en TTZO-regelingen. Naar analogie daarvan maakt het amendement 35570-XVI-66 geld vrij voor de bekostiging van de infrastructuur van topreferente ggz.

Voor de beoordeling van het amendement geeft de Nederlandse ggz u graag een aantal argumenten mee:

1. Doorbraken voor patiënten met hoogcomplexe zorgvragen

Voor patiënten met een hoogcomplexe ggz-zorgvraag kunnen de hoogspecialistische behandelingen van TOPGGz-afdelingen en hun maatwerk aanpak een doorbraak betekenen en nieuw perspectief op verbetering geven. Ook in de casuïstiek die begin dit jaar veel publieke en politieke aandacht kreeg, speelde de expertise van topreferente ggz een rol.

de Nederlandse ggz

2. Nieuw perspectief bij euthanasiewens

Zelfs in uitzichtloze situaties kan de expertise van topreferente ggz tot een doorbraak leiden. Het Expertisecentrum Euthanasie raadpleegt met regelmaat TOPGGz-afdelingen om samen met patiënten die om euthanasie vragen te onderzoeken of er nog perspectief mogelijk is op verbetering. In veel van die gevallen blijkt inderdaad een doorbraak mogelijk, waardoor euthanasie niet meer aan de orde is.

3. Terugdringen wachttijden

Door de aanpak van consultatie, advies en *second opinions* van TOPGGz-afdelingen kunnen patiënten vaker in zorg blijven bij hun eigen s-ggz-behandelaar in hun eigen regio. De eigen behandelaren van de patiënten worden op afstand door de TOPGGz-afdeling gecoacht in het opvolgen van het nieuwe behandeladvies. Door deze aanpak hoeven patiënten met een hoogcomplexe zorgvraag minder vaak doorverwezen te worden. Dat voorkomt dat zij opnieuw op een wachtlijst komen (voor een hooggespecialiseerde afdeling).

4. Vergelijking met medisch-specialistische zorg

In de zorg bestaat voor de bekostiging van hoogspecialistische en topklinische taken de BBAZ-regeling (BeschikbaarheidsBijdrage Academische Zorg). Deze is specifiek bestemd voor academische ziekenhuizen en het Anthonie van Leeuwenhoekziekenhuis. Ook geldt voor algemene ziekenhuizen de regeling Toegepaste Topklinische Zorg en Onderzoek (TTZO). De ggz kent dergelijke regelingen niét, terwijl vergelijkbare topreferente functies worden uitgevoerd.

5. Bevorderen cultuur van leren, ontwikkelen en innoveren

Topreferente ggz speelt zich af in een omgeving van experimenteren, innoveren en kennis delen. Wetenschappelijk onderzoek is een belangrijke pijler van de topreferente ggz. TOPGGz-afdelingen zijn te beschouwen als de voorhoede binnen de geestelijke gezondheidszorg. Door te experimenteren en te innoveren vinden zij nieuwe wegen voor patiënten die ten einde raad zijn in de reguliere gespecialiseerde ggz. Ook helpen deze inzichten nieuwe programma's te ontwikkelen om een ernstig, complex en chronisch beloop te voorkomen. Zij leveren een belangrijke bijdrage aan de ontwikkeling van richtlijnen en zorgstandaarden.

6. Behouden van hooggekwalificeerde behandelaren voor geïntegreerde instellingen

Voor geïntegreerde instellingen zijn de TOPGGz-afdelingen een belangrijk instrument om de meest gekwalificeerde behandelaren aan zich te binden of voor de instelling te behouden en de uitstroom naar zelfstandig ondernemerschap te dempen. De posities op TOPGGz-afdelingen behoren tot de meest uitdagende posities die ggz-instellingen kunnen bieden aan hooggekwalificeerde behandelaren.

7. De situatie is urgent

De marges van geïntegreerde instellingen zijn zo klein of zelfs negatief, dat instellingen moeite hebben om TOPGGz-afdelingen te laten voortbestaan. Onder andere Yulius heeft afgelopen jaar het keurmerk voor hun autisme-afdeling om die reden ingeleverd. De afdeling behandelde kinderen en jongeren met autisme met zeer complexe problematiek. De kennis en kunde die daar in vele jaren is opgebouwd, verwatert nu snel. Behandelaren die voorheen deze TOPGGz-afdeling benaderden voor consultatie en advies bij kinderen en jongen met autisme met zeer complexe problematiek, moeten nu uitwijken naar de twee resterende afdelingen in het land met vergelijkbare expertise. Daar wordt de druk bijgevolg groter. De wachttijden bij andere instellingen voor deze doelgroep lopen verder op. Gezien de signalen van TOPGGz-afdelingen door het land over hun financiële situatie, is het helaas niet denkbeeldig dat deze vorm van verschraving bij meerdere 'moeilijke' ggz-specialismen gaat optreden.

de Nederlandse ggz

Tot slot

Het draagvlak in het ggz-veld voor de belangrijke taak van TOPGGz-afdelingen is breed en strekt zich uit van patiëntenorganisaties tot toezichthouders en van beroepsverenigingen tot ggz-instellingen. Uiteraard sluiten we onze ogen niet voor het oordeel dat de staatssecretaris afgelopen donderdag gaf aan dit amendement. Tegelijkertijd roepen wij u als volksvertegenwoordigers op uw ogen ook niet te sluiten voor de groep patiënten die kampt met complexe psychiatrische aandoeningen waarvoor de reguliere ggz onvoldoende soelaas biedt en voor wie de topreferente ggz een belangrijke rol kan en wil spelen. Het maatschappelijke en politieke debat begin dit jaar onderstreepten dat doorbraken zeer gewenst zijn bij complexe zorgvragen.

Mocht u een nadere toelichting op prijs stellen, dan houden wij ons daarvoor uiteraard graag beschikbaar.

Met vriendelijke groet,

mevrouw. drs. V.J.W.C. Esman-Peeters
directeur